

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการศึกษาปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพายัพ และเพื่อศึกษาถึงลักษณะและวิธีการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในรายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ด้วยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อคำถามที่เป็นรายการให้เรียงลำดับความสำคัญ (Rating Scale) 6 ระดับ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 254 คน ได้รับแบบสอบถามคืน ร้อยละ 69.30 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 39.80 เป็นนักศึกษาคณะบัญชีและการเงินคิดเป็นร้อยละ 23.90 นักศึกษาทั้งหมดมีระดับคะแนนเฉลี่ยทุกภาคการศึกษาเท่ากับ 2.53 นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 71.60 นักศึกษามีปัญหาในการเรียนวิชา BA209 มากที่สุดในการค้นหาข้อมูลจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมาได้แก่ ปัญหาเนื่องจากเวลาไม่พอ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาของการเรียนในวิชา BA209

จากการศึกษาระดับปัญหาของนักศึกษาในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) พบว่า ปัญหาในด้านการหาหัวข้อวิจัย นักศึกษามีปัญหาในประเด็นการหาหัวข้อวิจัยโดยมีปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.00$) ปัญหาในด้านสมาชิกในกลุ่ม มีระดับปัญหาโดยรวมน้อย ($\bar{X} = 1.77$) โดยมีปัญหาหลักในประเด็นการแบ่งงานไม่ตรงกับความต้องการและความถนัด ($\bar{X} = 2.05$) ปัญหาในด้านการ

สืบค้นข้อมูล มีระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.47$) โดยปัญหาประเด็นหลัก คือการขาดประสิทธิภาพในการใช้ระบบสืบค้น ($\bar{X} = 2.88$) ด้านปัญหาในด้านตัวนักศึกษา โดยรวมถือว่ามีปัญหาน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.49$) โดยมีปัญหาในประเด็นหลัก คือ การเรียนไม่ค่อยรู้เรื่อง ($\bar{X} = 2.38$) ด้านปัญหาในด้านเวลา โดยรวมถือว่าเป็นปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) โดยมีปัญหาหลักในประเด็นปริมาณงานมากไปไม่เหมาะกับเวลาที่ให้ ($\bar{X} = 2.69$) ด้านปัญหาในด้านลักษณะของวิชา โดยรวมถือว่าเป็นปัญหาระดับน้อย ($\bar{X} = 1.83$) โดยมีปัญหาหลักคือ เป็นวิชาที่ไม่เหมาะสมกับระดับนักศึกษา ($\bar{X} = 2.73$) ด้านปัญหาในด้านอาจารย์ผู้สอน โดยรวมถือว่าเป็นปัญหาระดับน้อยเช่นกัน ($\bar{X} = 1.56$) โดยมีจุดเด่นคือ ผู้สอนเปิดโอกาสให้เลืกหัวข้อวิจัยที่สนใจ ($\bar{X} = 2.13$) ด้านปัญหาในการเขียนรายงาน โดยรวมถือว่าเป็นปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) โดยมีปัญหาหลักในประเด็น ขาดประสิทธิภาพในการเขียนรายงาน ($\bar{X} = 2.90$)

จึงอาจสรุปได้ว่า โดยรวมนักศึกษามีปัญหาในด้านปัญหาจากการเขียนรายงานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.75 รองลงมาได้แก่ปัญหาในด้านเวลา มีค่าเฉลี่ย 2.60

เมื่อจำแนกนักศึกษ้ออกตามชั้นปีที่ศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรต่อเนื่องมีปัญหาในกระบวนการเรียนในวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) มากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 2.27 รองลงมาได้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรปกติค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 เมื่อจำแนกนักศึกษ้ออกตามสาขาวิชาพบว่า โดยรวมนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีปัญหาในกระบวนการเรียนในวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) มากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 2.28 รองลงมาได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ โรงแรมฯค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.10

1.3 ประเด็นปัญหาและข้อเสนอในการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรายวิชา BA209 รวมถึงลักษณะและวิธีการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ของนักศึกษาต่อรายวิชาดังกล่าว

จากการศึกษาซึ่งพบว่า ปัญหาในการเรียนการสอนของวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจในทุกด้านมีระดับปัญหาน้อยแทบทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสาระในวิชาหาคการวิจัยเป็นวิชาที่มีลักษณะบูรณาการและมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ นอกจากนั้นวิชาดังกล่าวยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำงานของนักศึกษาในอนาคต ดังนั้น จากข้อมูลการศึกษา นักศึกษามีข้อเสนอในการแก้ไข ปัญหาในกระบวนการเรียนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) ดังต่อไปนี้

ปัญหาในการหาหัวข้อวิจัย นักศึกษาเสนอแนะให้อาจารย์ผู้เลือกหัวข้อในการวิจัยให้ ส่วนปัญหาของมวลสมาชิกในกลุ่ม พบว่ามักไม่ช่วยกันทำงานและมีจำนวนสมาชิกน้อยเกินไป (4-5 คนต่อกลุ่ม) ข้อเสนอให้แก้ปัญหา โดยการตัดผู้ที่ไปทำงานออกจากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม และให้อาจารย์ผู้สอนทำการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัยของกลุ่มเป็นรายบุคคล ตลอดจนเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มากขึ้น

ปัญหาในการสืบค้นข้อมูล มีปัญหาเกี่ยวกับความยากในสืบค้นข้อมูล ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา คือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำการสืบค้นข้อมูล

ปัญหาจากตัวนักศึกษาเอง มีปัญหาในประเด็นตัวนักศึกษาทำงานระหว่างเรียนและหรืออาจส่งผลให้เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่พบข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาจากนักศึกษา

ปัญหาเรื่องเป็นเวลา มีปัญหาในประเด็นเกี่ยวกับมีเวลาในการทำงานวิจัยน้อยเกินไป ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรให้มีเวลาทำงานวิจัยมากกว่าเดิม (เดิม 15 สัปดาห์) และควรกำหนดเวลาในการตรวจความก้าวหน้าของงานวิจัยในแต่ละขั้นตอน

ปัญหาจากลักษณะของวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) มีปัญหาในประเด็นเกี่ยวกับวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจเป็นวิชาที่ยากเกินไป อีกทั้งมีเนื้อหาวิชามากเกินไป ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชา และการสอนให้น้อยลง โดยให้เรียนเท่าที่จำเป็น

ปัญหาจากอาจารย์ผู้สอน มีปัญหาในประเด็น อาจารย์สอนไม่รู้เรื่องและสอนเร็วเกินไป ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ให้อาจารย์อธิบายรายละเอียดในแต่ละหัวข้อให้มากขึ้นและให้ดำเนินการสอนให้ช้าลง

ปัญหาจากการเขียน โครงร่าง มีปัญหาในประเด็นเกี่ยวกับนักศึกษาไม่มีทักษะในงานเขียน ตลอดจนขาดประสบการณ์ในการเขียนรายงาน ประเด็นนี้นักศึกษาไม่ได้เสนอแนวทางแก้ไข

2. การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยการศึกษาปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชา ระบบวิธีวิจัยทางธุรกิจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพายัพ พบว่า สภาพปัญหาหลักๆ ของนักศึกษาในกระบวนการเรียนการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) ลำดับแรก คือ ปัญหาด้านการเขียนรายงาน ปัญหาในเรื่องเวลา และปัญหาจากการสืบค้นข้อมูล

ปัญหาด้านการเขียนรายงานวิจัยของนักศึกษา เป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องกับความสามารถเขียนความเรียงลักษณะวิชาการได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับการเรียนการสอนวิชาที่เกี่ยวกับระบบวิธีวิจัยอย่างยิ่ง เพราะงานวิจัยแต่ละชิ้น ผู้วิจัยจะต้องมีทักษะในการเขียนความเรียงในระดับหนึ่ง โดยเริ่มตั้งแต่การเริ่มเขียนโครงร่างวิจัย การเรียนในหลักการและเหตุผลที่ผู้วิจัยจะต้องแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความเป็นมาของงานวิจัยของตน ซึ่งเป็นจุดที่ผู้อ่านสามารถประเมินคุณค่าและความคุ้มค่าของงานวิจัยขึ้นได้เป็นลำดับแรก อีกทั้งขั้นตอนการเขียนที่มีรูปแบบการเขียน

แบบนิรนัย (Deductive) ที่เป็นการเขียนจากหลักการภาพใหญ่ไปสู่ประเด็นปัญหาที่สนใจศึกษา (ทิสนา แชมมณี, 2546: 29) ก่อนที่จะสรุปกับคำถามที่ว่าทำไมจึงต้องศึกษาวิจัยประเด็นปัญหาดังกล่าว

เนื่องจากความสามารถในการเขียนนั้น เป็นส่วนที่เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตามการจำแนกของ บลูม (Bloom, 1976) ซึ่งเป็นทักษะทางปัญญาตัวหนึ่ง ผู้ซึ่งมีความสามารถในการเขียนได้อย่างสอดคล้อง ถิ่นไหล เชื่อมโยงเหมาะสมและได้ใจความนั้น จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพในมิติด้านทักษะการคิดระดับแกน (Core thinking skill) กล่าวคือบุคคลนั้นจะต้องมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิด (ทิสนา แชมมณี, 2550: 303) ดังนั้นหากนักศึกษาสามารถคิดหาหัวเรื่องหรือประเด็นที่น่าสนใจศึกษาได้ มีความเป็นไปได้ที่จะสามารถเชื่อมโยงไปหาแหล่งข้อมูลเพื่อสืบค้น ตลอดจนสามารถนำเสนอความคิดเหล่านั้นให้ออกมาในรูปแบบของข้อเขียนที่น่าสนใจ

การเขียนรายงานการวิจัยเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องไปถึงขั้นตอนเผยแพร่ผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ไปยังผู้อื่น และยังเป็นการบ่งบอกอีกว่านักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยของตนเองและกระบวนการวิจัยมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาพุทธิพิสัยของผู้เรียน ซึ่งสามารถอธิบายได้จากทฤษฎี Taxonomy of Educational Objectives ของ Bloom ที่แบ่งระดับการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยออกเป็น 6 ชั้น ซึ่งประกอบด้วย ชั้นที่ 1 ความรู้ หรือ ความจำ (Knowledge) ชั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension) ชั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ (Application) ชั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) ชั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) ชั้นที่ 6 การประเมินค่า (Evaluation) โดยผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ดังกล่าว คือ

ความรู้ หรือ ความจำ (Knowledge) ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนทราบถึงเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ว่าจะให้เรียนเรื่องอะไร และพยายามทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาเหล่านั้น ซึ่งอาจให้นิยามหรือความหมายของสิ่งต่างๆ ที่ต้องการสอนให้ผู้เรียนรับทราบ

ความเข้าใจ (Comprehension) ผู้สอนจะต้องอธิบายเนื้อหาของบทเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจ เช่น หลักการ ขั้นตอนการทำวิจัยในภาพรวม ตัวอย่างงานวิจัยต่างๆ ที่มีอยู่ในศูนย์การเรียนรู้ ตลอดจนทดสอบความเข้าใจของผู้เรียน โดยการถามคำถามที่ทำให้ผู้เรียนต้องอธิบายเหตุผลหรือวิธีคิดในการตอบคำถาม หรือให้ผู้เรียนอธิบาย ขั้นตอน หรือวิธีการต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัยที่ได้เรียนไปแล้ว ตลอดจน ควรวัดระดับความเข้าใจของเนื้อหาบางส่วน ในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกระบวนการวิจัย เช่น เรื่องสถิติพรรณนา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น

การประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการนำความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีและขั้นตอนการทำวิจัย มาให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือการฝึกปฏิบัติวิจัย ด้วยความมุ่งมั่นหวังให้ผู้เรียนเห็นภาพของขั้นตอนการทำวิจัยชัดเจนยิ่งขึ้น และมีความมุ่งมั่นหวังว่าผู้เรียนที่ผ่านวิชานี้ไปแล้วจะสามารถประยุกต์ระเบียบวิธีดังกล่าวในการค้นหาคำตอบจากความสงสัยต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

ซึ่งหากผู้เรียนสามารถผ่านการปฏิบัติงานวิจัยไปตามขั้นตอนและกระบวนการที่ผู้สอนวางไว้ตามเค้าโครงวิชาแล้ว ผู้เรียนจะมีความสามารถในการวิเคราะห์ (Analysis) โดยจะเป็นประสบการณ์ที่จะใช้เข้าไปแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางธุรกิจโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของผู้เรียน อันจะนำไปสู่ความสามารถในการสังเคราะห์ (Synthesis) ซึ่งเป็นความสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ต่างๆ เกี่ยวกับการทำวิจัยที่ผู้เรียนได้รับจากขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ มาจัดทำงานวิจัยหรือหาคำตอบของปัญหาทางธุรกิจรูปแบบใหม่ ที่แตกต่างจากงานเดิมได้

แต่อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการเรียนรู้ที่นักศึกษาควรเป็นหรือพฤติกรรมที่คาดหวัง (Expected) หลังผ่านการเรียนในวิชาวิจัย กับพฤติกรรมที่เป็นจริง (Actual) หลังนักศึกษาผ่านวิชานี้ แตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาไม่เข้าใจในเนื้อหาและกระบวนการการวิจัยอย่างแท้จริง การวิจัยที่จัดทำขึ้นทำตามรูปแบบภายนอกโดยขาดความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตามขั้นทั้ง 6 ของบลูม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องจาก สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องกับมิตินึกคิดในเรื่องแรก คือ เรื่องการหาหัวเรื่องวิจัย

จึงอาจสรุปได้ว่า นักศึกษามีข้อจำกัดในเรื่องของมิติหรือขั้นตอนการคิด ทำให้นักศึกษาเกิดปัญหาในเรื่อง ความไม่สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้ ซึ่งเชื่อมโยงกับปัญหาการหาหัวเรื่องวิจัย

แนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวนี้นี้ ผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรที่จะปรับกระบวนการเรียนการสอนในทุกวิชาของหลักสูตร ให้เน้นไปที่การให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางในการเรียนมากขึ้น ให้นักศึกษามีทักษะกระบวนการทั้งกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม ให้สามารถพัฒนาศักยภาพและทักษะของผู้เรียนครบทั้ง 6 ระดับ

ในประเด็นปัญหาในด้านเวลา พบว่า นักศึกษาเห็นว่าตนมีปัญหาเนื่องจากมีเวลาน้อย ซึ่งหมายถึง จำนวนชั่วโมงเรียนและระยะเวลา 1 ภาคเรียน ทำให้เวลาทั้งหมดไม่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย

จากการวิเคราะห์โครงสร้างของวิชาการวิจัยระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) (หลักสูตรมหาวิทยาลัยพายัพ 2549) คำอธิบายรายวิชา และวัตถุประสงค์ของวิชา พบว่า มีเนื้อหาวิชาที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ประสิทธิผล (Outcome) ที่หลักสูตรต้องการ คือ ให้นักศึกษาสามารถทำรายงานวิจัยเพื่อตอบสนองสถานการณ์ที่จำเป็นของธุรกิจได้ (สังเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา “ศึกษาหลักพื้นฐานการวิจัยทางธุรกิจ ประโยชน์ที่ผู้บริหารจะได้รับจากการวิจัยทางธุรกิจ

สถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้การวิจัย ระเบียบวิธีและกระบวนการในการวิจัย การวางแผน การออกแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลการวิเคราะห์ การเขียนโครงการวิจัย และการเขียนรายงานการวิจัย) ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้ครบถ้วนตามเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลให้เนื้อหาสาระในการเรียนการสอนมากมายและ เวลาในแต่ละบทเรียนน้อย ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) เป็นวิชาที่มีเนื้อหาสาระมากจนกลายเป็นความรู้ที่ว่ายากเกินจะเข้าถึง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถอธิบายได้จาก แรงจูงใจไฟส์สมุทธิ (Atkinson, 1983) ถึงในการที่บุคคลจะมีความพยายามทำกิจกรรมงานนั้นๆ ให้สำเร็จ โดยการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน และแรงจูงใจดังกล่าว ก็ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งหมายถึง การคาดล่วงหน้าถึงการกระทำของตน 2) สิ่งล่อใจ (Incentive) ซึ่งหมายถึงความพึงพอใจที่ได้รับการกระทำนั้น เช่น ความชอบ ความถนัด และ 3) แรงจูงใจจากความพึงพอใจในการแสวงหาความสุข และหลีกเลี่ยงความผิดหวัง ซึ่งหากการกระทำนั้นทำให้บุคคลขาดความสุข บุคคลนั้นก็มีแนวโน้มจะพยายามหลีกเลี่ยงงานนั้น (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548: 231-232)

ซึ่งประเด็นเหล่านี้ ผู้สอนจะต้องแก้ไข โดยการเพิ่มความต้องการความสำเร็จและลดความกลัวว่าจะทำรายงานวิจัยไม่ได้ของนักศึกษาลง และต้องช่วยกระตุ้นให้นักศึกษารู้สึกว่าบทเรียนไม่ยากเกินไป เช่น การแบ่งเนื้อหาวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) ออกเป็น 2 รายวิชา และตัวหลักสูตรเองก็ต้องกำหนดประสิทธิผล (Outcome) ที่ต้องการ กล่าวคือ ต้องการให้ผู้ผ่านรายวิชาสามารถเป็นผู้ใช้งานวิจัยหรือสามารถเป็นผู้ผลิตงานวิจัย ซึ่งประสิทธิผล 2 ลักษณะนี้ ย่อมจะต้องมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร รายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

สำหรับประเด็นปัญหาในด้านการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษา ซึ่งพบว่า นักศึกษาไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลจากขาดการประสบการณ์และเทคนิคในการใช้ระบบสืบค้นเชิงวิชาการ อันสืบเนื่องมาจากพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของตัวนักศึกษาเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาวดี สืบสนธิ์ (2532) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศของผู้ใช้สารสนเทศแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีพฤติกรรมค้นหาหรือสืบค้นข้อมูลแต่ต่างกัน โดยจะมีพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูลเปลี่ยนแปลงลำดับก่อนหลัง ขึ้นอยู่กับความสะดวกและความง่ายในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ สำหรับนักเรียนนักศึกษามักใช้บริการห้องสมุดที่ใกล้ตน ใกล้บ้าน ตามที่ตนสะดวกมากที่สุด แต่หากไม่พบสารสนเทศที่ตนต้องการก็จะออกสืบค้นข้อมูลที่ไกลออกไป เช่น การสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ หรือติดต่อกับใช้บรรณารักษ์เพื่อขอใช้ข้อมูลตามความต้องการ

ดังนั้น จากสภาพปัญหาในด้านการสืบค้นข้อมูล คณะอาจต้องจัดการฝึกอบรมการใช้และสืบค้นสารสนเทศเชิงวิชาการที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อแก้ปัญหาการขาดเทคนิคการสืบค้น และความสับสนจากความหลากหลายของแหล่งข้อมูลทำให้นักศึกษาไม่สามารถจำแนกข้อมูลได้ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากทั้งตัวนักศึกษาเองที่ขาดทักษะ และตัวของสารสนเทศที่มีต้นทุนในการค้นหาสูง

ลักษณะและวิธีการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในรายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ พบว่านักศึกษามีความประสงค์ที่จะให้แก้ไขปัญหาในด้าน การเลือกหัวข้อการวิจัย การทำงานเป็นกลุ่ม ระยะเวลาในการทำงานวิจัย และปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้น้อยลง

ดังนั้นหากต้องการจัดการเรียนการสอนให้ที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะวิชาสมควรจะต้องพิจารณาเพื่อปรับปรุงขอบเขตในคำอธิบายรายวิชา โดยอาจใช้การกำหนดประสิทธิผล (Outcome) หรือจุดประสงค์ปลายทางเป็นตัวตั้ง ว่าต้องการให้ผู้ผ่านรายวิชา สามารถเป็นผู้ใช้งานวิจัยหรือสามารถเป็นผู้ผลิตงานวิจัย ซึ่งประสิทธิผล 2 ลักษณะนี้ จะส่งผลให้มีการปรับปรุงหลักสูตรและสะท้อนออกมาที่คำอธิบายรายวิชา ดังนั้นแล้วผู้สอนก็จะสามารถออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความพึงพอใจ สถิติปัญหาและความสามารถของผู้เรียนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ระบบการเรียนการสอนใหม่เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อย่างแท้จริง กล่าวคือ การให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุด ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนสภาพจากห้องสอนเป็นห้องเรียน เปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากการถ่ายทอดความรู้ มาเป็นการสนับสนุนส่งเสริมช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตัวเอง การจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้มีลักษณะบูรณาการมากขึ้น เช่นอาจเปลี่ยนจากการเรียนรายวิชาเป็นการเรียนแบบองค์รวม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้แบบองค์รวมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตัวเองได้ ผู้สอนเองก็จะต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อีกทั้งเปิดโอกาสและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้มีข้อเสนอแนะใน 2 ส่วน คือ

3.1 การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3.1.1 ควรมีการแก้ไขเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับเวลาในการเรียนการสอนและการจำเป็นในการนำไปใช้ของนักศึกษา

3.1.2 การนำข้อมูลไปใช้ในการเรียนการสอน โดยการหาเทคนิคตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาหรือทดลองการจัดกลุ่มการเรียน (Section) ตามชั้นปี หรือตามเกรดเฉลี่ยทุกภาคเรียน เพื่อให้ระดับความสามารถของนักศึกษาในแต่ละกลุ่มการเรียน (Section) มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด อันจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสะดวกมากขึ้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาหรือทดลองการเรียนการสอนเชิงบูรณาการของรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ (BA209) ร่วมกับวิชาเอก หรือวิชาหลักของนักศึกษาในภาคเรียนนั้นเพื่อลดภาระของผู้เรียนบางส่วนและเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำหลักการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับหลักทหารในวิชาชีพของตนได้